

İslam tarihi boyunca cami kürsüleri
neler gördü, neler...

LAİK CUMHURİYETE KARŞI FETHULLAHCILIK İLE VAHHABİLİK KOL KOLA...

İlahiyatçı Cemil Kılıç yazdı

Laik cumhuriyete karşı Fethullahçılık ile Vahhabilik kol kola

11 Ekim Perşembe 2018 00:45

İlahiyatçı Cemil Kılıç yazdı

Özellikle İslam'a girişten sonraki Türk tarihinde din devlet ilişkileri son derece sorunlu bir alan olarak tarihsel belleğimize nakşolmuştur. Sultanla din ulemasının otorite mücadelesi kimi zaman alenen kimi zaman da alttan alta devam etmiş ve bu mücadele zaman zaman kanlı hadiselerin yaşanmasına da sebep olmuştur. Bazen sultanın istediği fetvayı vermeyen ulemeden bazılarının kellesi gitmiştir. Ters de olmuştur. Ulema fetvasıyla kellesi giden yahut tahtından devrilen ve öldürülen sultanlar da söz konusudur. Bazen de sultan ve ulema işbirliği içinde muhalif halk hareketlerini bastırmaya ve ezme çalışmışlar ve bunda da çoğu kez muvaffak olmuşlardır.

Söz gelimi, Selçukluların Batınî hareketlerle mücadelesi ve bu bağlamda kurulan Nizamiye Medreseleri, Sufî – Batınî direnişi şeriatın ve Eş'arî itikadının ağır balyozuyla ezme amacının bir sonucudur. Ne var ki bu mücadele bazı muharebeler kaybedilse de iki tarafın da nihai zaferiyle sonuçlanmış değildir. Mücadelenin Osmanlı'ya oradan da Cumhuriyet'in kuruluşuna değin devam ettiği malumdur.

Sufî – Batınî dervişlerin öncülük ettiği, ağır vergilerden neşet eden ekonomik temelli halk ayaklanmaları Emevî şeriatının temel ilkelerinden biri olan ve Kur'anî çerçevesinden koparılan "**Ululemre İtaat**" söylemiyle çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Bu arada yanlış anlaşılmalara mahal bırakmamak için belirtelim: "**Ululemre İtaat**" Kur'anî mana itibarıyla her konuda işi uzmanına havale etmek anlamına gelir. Yoksa sırf Müslümandır diye zalim sultanlara itaat etmek manasını içermez.

İNSANLIK DIŐI FETVALAR...

Büyük sufi lider Hasan Sabbah hazretlerinin Emevi Şeriatının hüküm sürdüğü Selçuklu zulmüne karşı direnişi, Şeyh Bedrettin hazretlerinin Osmanlı zulmüne başkaldırısı, Pir Sultan'ların duruşu, Bozoklu Celal'lerin kıyımı, BektaŐi Baba Erenlerin tarik-i nazenin yürüyüşü, adına Őeriat denilen ve yoksul kitleleri ezip ehlileŐtirme aracına dönüşen dinci zulüm mekanizmasına karşı Muhammedî müminlerin efsanevi direniŐ öykülerinin sadece birkaçıdır.

Mazlum, mağdur fakat mağrur halk kitlelerinin devletin Őeriat sopasına boyun eğmemeleri, sultanın emrindeki sözde din ulemasını çileden çıkarmıŐ, bu nedenle de onlara karşı insanlık dıŐı fetvalar verilmiŐ, katledilmeleri dinen farz sayılmıŐtır.

Evet, genel durum itibariyle, yüzyıllara dayanan iŐte bu mücadelede camiler, çoğunlukla resmî İslam'ın/Şeriatın/sultanın emrindeki dinsel görüşün merkezleri olmuŐ muhalif İslamî düşünce de dergahlar ve sufi ocaklarında hayat bulmuŐtur. Lakin elbette bu her zaman böyle olmamıŐtır. Genel durumun dıŐına çıkan bazı örnek hadiseler de vuku bulmuŐtur. Bu noktada özellikle Osmanlı'dan "**Oğlan Şeyh**" vakasını nakletmek isterim.

Gerçek adı İsmail Maşukî olan oğlan Şeyh, genç yaŐta dinsel bir önder mertebesine yükseldiği için kendisine bu lakap verilmiŐtir. Malumunuz o devirde genç erkeğe, delikanlı veya oğlan denilmektedir.

HZ. ALİ VE EVLATLARINA 80 YIL KÜFREDİLMİŐTİR

Kanunî Sultan Süleyman devrinde yaŐayan Oğlan Şeyh, genç yaşına rağmen İstanbul'un camilerinde verdiği vaazlarla kitleleri peŐinden sürüklemiŐ ve Şeriate karşı direnişi cami kürsülerine taŐı mıŐtır. Emevi Şeriatının kabul etmediği dinî hakikatleri haykıran Şeyh İsmail Maşukî (Oğlan Şeyh) bir yığın iftira ile susuturulmak istenmiŐ ve sonunda dönemin Őeriat uleması tarafından yargılanıp idama mahkum edilerek katledilmiŐtir. İdam edildiğinde 29 yaŐında olduğu rivayet ediliyor.

Emevi Őeriatına karşı mücadelenin cami kürsülerine taŐındıđı başka örnekler de var. Lakin camilerin Őeriatı propaganda merkezleri olarak siyasi mücadelenin aslî unsurlarından biri haline getirilmesi aslında Muaviye'ye dayanmaktadır. Muaviye'nin emriyle Emeviler dönemi süresince camilerde yaklaşık 80 yıl Hz. Ali ve evlatlarına cami kürsülerinden küfredilmiŐtir. Daha sonraki yıllarda ve asırlarda da camiler büyük ölçüde siyasi iktidarın yani sultanın ve Őeriat ulemasının propaganda merkezi olmayı sürdürmüŐtür.

Gerçekte İslam mabdenin adı mescittir. Cami ise kelime manası itibariyle; toplayan, bir araya getiren, birleŐtiren demektir. "**Cami mescitler**" yani toplayıcı mescitler ifadesiyle cami sözcüğünün mescitleri niteleyen bir sözcük olarak kullanılması bir süre sonra cami sözünün müstakil bir isim olarak teleffuzuna yol açmıŐ ve İslam mabetleri için mescit yerine doğrudan doğruya yalnızca cami denilmeye başlanmıŐtır.

Camiler kimi dönemlerde gerçekten kelime anlamının hakkını veren iŐlevler de görmüŐtür. Halkı toplayan, bir amaca yönelten kutsal mekanlar olarak camilerin özellikle milli kurtuluş mücadelemizde önemli görevler ifa ettiklerini biliyoruz.

HUTBELERİN ANA KONUSU HALKI EğİTMEK OLMUŞTUR

İstiklal MarŐı Őairi Mehmet Akif'in Anadolu'da cami cami dolaŐıp vaazlarla halkı kurtuluş savaŐına destek vermeye çağırması, Ankara Müftüsü Börekçizade Mehmet Rifat Efendi, Denizli Müftüsü Ahmet Hulusi'nin mücadeleleri ve bu mücadelelerdeki cami faktörü, MaraŐ'ta Ulu Cami imamı Rıdvan hocanın; esaret altında Cuma namazı kılınmaz, deyip halkı Fransızlara karşı savaŐmaya yönlendirmesi gibi örnek olaylar camiler denildiğinde hatırmıza gelen müspet hadiselerdir.

Öte yandan Çorum, MaraŐ, Malatya ve Sivas'ta çıkan olaylar ve çok sayıda can kaybının yaŐandıđı katliamlarda da bazı cami görevlilerinin kışkırtıcı vaazlar verdiği özellikle mağdurların yakınları tarafından sıkça dile getirilmektedir.

Camiler, Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan büyük devrimlerin halkça benimsenmesinde de çoğunlukla olumlu rol oynamıŐlardır. Pek çok yeni uygulama Cuma namazlarında, vaazlarda ve hutbelerde halka tanıtılıp anlatılmıŐtır. Böylece camiler yeni rejimin en etkili araçları olarak deđerlendirilmiŐtir. Bunda dönemin Diyanet İŞleri Başkanı merhum Börekçizade Mehmet Rifat Efendi'nin son derece büyük ve eŐsiz payı vardır. O dönemdeki hutbelerde çevre duyarlılığı, tarımsal geliŐmeler, eğitim öğretimin önemi, insani münasebetler gibi pek çok konu halkı eğitmek için hutbelerin ana konusu olmuştur. Binaenaleyh hutbeler o dönemde gerçekten tam bir eğitim aracı vasfını taŐı maktaydı. Yine o dönemde camiler kelimenin tam anlamıyla "**toplayıcı, birleştirici**" mekanlardı.

Ne var ki o dönemde de camilerin aslî iŐlevine yeniden kavuŐmasından rahatsız olan gerici gruplar vardı. Bu gruplar birkaç kez camiler üzerinden ayaklanma/kalkıŐma gerçekeŐtirdiler. Bu konuda Menemen olayını ve Bursa'da Türkçe ezana karşı yapılan ayaklanmayı örnek vermemiz yeterli olacaktır. İlaveten Doğu'da Şeyh Said ayaklanmasının medreseler ve tekkeler üzerinden kotarıldığını da belirtelim. Nitekim 1925'te bu nedenle Tekke ve Zaviyelerin kapatılması kanunu çıkarıldı.

Camiler özellikle 1980 sonrası devletçe bir asimilasyon aracı olarak da kullanıldı. Darbeci kadro camisi olmayan binlerce Alevi köyüne cami yaptırıp imam atayarak Alevileri Sünnileştirme çalışması başlattı. Bunda da kısmen başarılı oldu. Kendileri hayatlarında cenaze namazı dıŐında camiye hiç uğramayan dönemin paŐaları, Alevi yerleŐim birimlerine cami yaptırmak için büyük gayret gösterdi. Zira onlar lafta ne denli laik olsalar da içten içe mezhepçi bir damara sahipti. Onlara göre millî birlik için Türk ve Sünnî olmak lazımdı. Bu nedenle Türk/Türkmen bile olsalar Aleviler millî birliğe tehdit unsuru

olarak görüldüler. Oysa gerçek bambaşka idi. Sünnileri Arap Vahhabiliğine evriltme çalışması Suudî Rabita örgütüne altan alta sürdürüldü. Anadolu Sünniliği Arap Sünniliğine dönüştürüldü. Bunda da camiler önemli rol oynadı.

Anadolu Sünniliği Hanefî çizgide idi lakin artık büyük ölçüde Vahhabiliğin tesirine girmiş durumda. Bu konudaki en büyük vebal 1980 darbesinin darbecilerine aittir. Malumunuz o dönemde bir ara yurt dışındaki Türk cami imamlarının maaşlarını Suudî Rabita örgütü ödemekteydi. Zira darbeciler Suudilerle böyle bir anlaşma yapmışlardı.

LAİK CUMHURİYETE KARŞI FETHULLAHCILIK İLE VAHHABİLİK KOL KOLA...

1980 darbecileri Sünnileri Vahhabileştirme, Alevileri de Sünnileştirme amacını gerçekleştirmek için çok uğraştı. Çünkü ABD'nin direktifiyle kotarılan sözde **"Yeşil Kuşak Projesi"** bunu gerektiriyordu.

Aradan on yıllar geçti. AKP iktidarıyla birlikte Anadolu Sünnilerini Vahhabileştirme, Alevileri de Sünnileştirme hareketi daha da ivme kazandı. Vahhabî anlayışın egemen olduğu İmam Hatip Liseleri ve İlahiyat Fakültelerinden mezun olan on binlerce imam Anadolu'ya ve büyük şehirlerdeki camilere akın akın gönderildi. Cami kürsüleri Vahhabi propaganda merkezleri olarak kullanıldı. Vahhabileşme sadece bir inançsal değişim manasını taşıyamıyordu. Bu değişim aynı zamanda etnik asimilasyon anlamına da gelmekteydi. Zira Vahhabilik, Arap Sünniliğidir. Anadolu Sünnileri Vahhabileşerek aynı zamanda Araplaşıyordu. Araplaşmanın günümüzde ne denli güçlü bir noktaya ulaştığını ancak kendini ondan koruyabilenler teşhis edebilir.

Öte yandan Türkiye'nin son 20- 30 yılında ve özellikle AKP iktidarı döneminde Fethullahçılığın ne denli etkili olduğu gerçeği ile birlikte Vahhabiliğin ivme kazanması bazılarınca tezat görülebilir. Evet, Fethullahçılık ve Vahhabilik arasında bir hayli uyumsuzluk noktaları vardır. Lakin uyuştukları noktalar çok daha fazladır. En büyük uyuşma noktası ise laik cumhuriyete karşı olmaktır. Bu bağlamda Fethullahçılık ve Vahhabilik birbirlerine karşı mücadele içerisinde olsalar da bu aslında yalnızca bir iç mücadeledir. Laik cumhuriyete karşı omuzdaşlıkları ise aşikar olup aslî ortak kimlikleridir.

Malumunuz; camiler, Diyanet İşleri Başkanlığının denetim ve yönetimindedir. Başkanlığın belirlediği ve yazdığı hutbeler her hafta yaklaşık 100 bin camide okutulmaktadır. AKP iktidarıyla birlikte bu hutbelerin içeriğini çoğunlukla siyasi iktidarı destekleyen konular oluşturdu. Çoğu cami imamı ve diyanet görevlisi seçimlerde iktidarı alenen yahut imaen destekleyen vaazlar verdi, hutbeler okudu. Bu sapkınlık halen devam etmektedir. Manası **"toplayıcı"** demek olan camiler böylece ayrıştıncı politik merkezler haline geldi.

CAMI KÜRSÜLERİ NELER GÖRDÜ, NELER...

İş öyle bir noktaya geldi ki; her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından düzenlenen **"Camiler ve Din Görevlileri Haftası"**nın bu yılki (2018) toplantısında devletin Cumhurbaşkanı alenen siyasi bir konuşma yaparak muhalefet partisi lideri Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na; **"Sen ne anlarsın ezandan, Kur'an'dan!"** bile diyebilirdi. Bu ne demektir?

CHP'lilere ve Kılıçdaroğlu'nu oy veren muhalif seçmene **"camiye gelmeyin, camiler bizim yani iktidarındır!"** demek miydi yoksa?

Camilerin siyaset malzemesi ve ayrışma unsuru yapılması gerçekten feci bir hadisedir. Bunun İslam tarihindeki ilk örneği Berae Suresi 107, 108, 109 ve 110. Ayetlerinde/Uyarı Bölümü 107, 108, 109 ve 110. Sözlerinde anlatılan Mescid-i Dırar olayıdır. Münafıklar sevgili peygamberimize ve müminlere karşı bir mescit yani bugünün diliyle bir cami inşa ederek orayı karargah olarak kullanmak istediler. O mescide meşruiyet kazandırmak için peygamberimizi de orada namaza çağırdılar. Fakat peygamberimiz hadisenin iç yüzünü öğrenince ve bilincinde o yerle ilgili yukarıda verdiğimiz ayetler açığa çıkınca söz konusu camiyi yakıtırıp yıktırdı. Böylece münafıkların oyunu bozuldu.

1400 yıllık İslam tarihi boyunca cami kürsüleri neler gördü, neler...

Muaviye'yi gördü, Haccac'ı gördü, Horasan'da on binlerce Türk'ün katili Kuteybe'yi gördü. Ama zalim Emevileri deviren Horasanlı Ebu Müslim'i de gördü. Büyük Sufî önder Şeyh Bedrettin'i de gördü.

Osmanlı'da Alevilerin katline fetva veren Ebussuud'ları, İbn-i Kemal'leri, Şeyh İdris-i Bitlisî'leri gördü. Ama şeriate başkaldıran Şeyh İsmail Maşukî'leri de gördü.

Cami kürsüleri Cumhuriyet yıllarında da kimleri gördü, kimleri...

Söz gelimi; ilk laik Şeytan'dır, bütün p.zevenkler laiktir, diye sözde vaazlar veren diyanet imamı Timurtaş Uçar'ı gördü.

Salya sümük ağlayarak yine sözde vaazlar veren diyanet vaizi ve şimdilerde FETÖ lideri olarak nitelediğimiz Fethullah Gülen'i gördü.

Kemalist Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkıp, Anadolu Federe İslam Devleti kuracağız diyen Kara Ses lakaplı diyanet müftüsü Cemalettin Kaplan'ı gördü.

Rüyada güya peygamberi gösteren terlikler satan ve reklamını cami kürsülerinde yapan cüppelileri gördü ve hala görüyor.

7 yaşına gelen kızını babalar öpmesin; tahrik olur, diyen Ahmet'leri gördü, görüyor.

Kocaların eşlerini dövmeleri Allah'ın bir lütfudur, Allah dövün diyorsa vardır bir hikmeti, diyen ilahiyatçıları gördü, görüyor.

Kız çocukları pantolon giymesin, üniversite okumasın diyen sözde hocaları gördü, görüyor.

Ama soruşturma açılacağını, belki görevden alınacağını bile bile cumhuriyetimizin kurucusu büyük Atatürk'e dua eden yiğit din görevlisi imamları, vaizleri, müftüleri de gördü, görüyor.

Bu konuda verilecek elbette çok örnek var. Lakin bu kadarı, maksadın hasıl olmasına kâfidir.

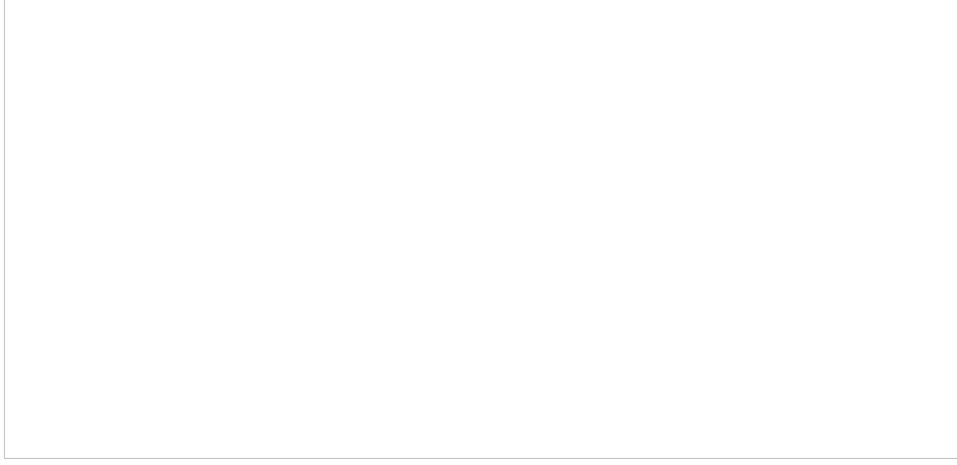
Gelinen aşamada camiler ya gerçekten cami olacak yani toplayıcı, birleştirici olacak ya da yüzyıllardır kanayan yara kanamaya devam edecek.

Camilere siyaset sokmak dine ve Müslüman milletimize vurulan en büyük darbedir. Bu darbeye karşı direnmek de dini bir vecibe addedilmelidir.

Gerçek şu ki, camilerin dırrar mescitlerine dönüşmesine engel olmak ve Muhammedî mescitleri yeniden ikame etmek bütün içtenlikli müminlerin üzerine yüklenen mukaddes bir görevdir. Görevinin bilincinde olan samimi yüreklere selam olsun!

Cemil Kılıç

Odatv.com

[cemil kılıç](#)

[odatv](#)

[arşiv](#)

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

